

США-н Президент Д. Эйзенхауэрт СССР-н Министрмүдин Советин Ахлач Н. С. Хрущевин илгäвр

Апрелин 4-д США-д бääх, СССР-н посол М. А. Меньшиков, США-н Президент Д. Эйзенхауэрт, СССР-н Министрмүдин Советин Ахлач Н. С. Хрущевин илгäврийг кургдж бгтхä гидж США-н Государственн селгäтр Д. Ф. Даллесд öгв.

Илгäврин текст дора барлгджана.

Күндтä зерг Президент, мана бдрмүдт, нарт делкän хоорндк залгьлданд хооран саагдш уга хамгйн ик чинртä, нарт делкän цуг орн-нутгудин кесг сай улсиг нег үлү догдлуулч төрмүдин негн— атомн болн водородн олт зүсн селм сбрлгьиг цаг тудäl уга уурулхин туск төр болджана. Ода бийнх кегдä бääх ядерн селм сбрлгьнä хатьрлг цуг олн-äмтиг, политическ уулдäч-нрäs болн учен-специалистн-рäs авн эгл улс күртл, балгьсва болн деревнä энгьгин куч-көлсчнриг, брк-булмүдин экириг ягьдж äällгьдäжхиг медхд зовлнбтa биш. Юнъгад гихлä, эн сбрлгьн зер-зев ик-дүлхиг улм уралан тулкнä, ядерн селм, улм ик күчтä күүчгч болн аллгьна ääмшг үзүлгч улм-улм шин селм кедж гаргьхд нбкд болна, тегäд терүгäрн күмн äмти деер атомч дääнä ääмшг улм ик-дүлджанä.

Терүнас давугьар, ода төвкнүн бääх цагла, цуг орн-нутгудин төвкнүн бääх äмте, ямаран чигн хар ухан уга, ямаран чигн буру йовлд эс гаргьчхасн äмтсин эрүл-менд херлгьнд атомн болн водородн селм даньгин сбрлгьн, ик ääмшг үзүлджанä. 44 орн-нутгудин 9235 учен улс, тер тоод Америкин Соединенн Штатсин болн Советск Союзин нертä кесг учен улс гар тавдж, эн джилин январь сард Ниилсн Келн-äмтсин Организацин генеральн селгäтрт бгдгсн петицä,—ядерн бомб сбрлж хагьллгьн болгьн радиоактивн тунврийг икдүлнä, тегäд терүгäрн цуг нарт делкä деерк äмтсин эрүл-менд харлгьнд хорлтан халдана, хбтнн урдин бслтд ääмшг үзүлджанä.

Хамг тер тоотиг Советск правительств тоодж медäд, ядерн селм сбрлгьиг уурулхин туск төр хагьллгьиг цааранднь хооран саадж болшго гидж тоолджана, юнъгад гихлä, äмтнä эрүл цогцд эдгш уга хорлт халдадж болшго.

Эндр бдр зүг гурвн орн-нутг—СССР, США болн Великобританя ядерн селмтä,—тегäд, тер тлäd, ядерн селм сбрлгьиг уурулхин тускар збвшäl кехиг збвär амр болхмн. Кемрджән сбрлгьн ода эс уурулхла, удан болл уга наадк орн-нутгуд чигн ядерн селмтä болцхахмн, тегäд, тер цагт сбрлгьиг уурулхин тускар збвшäl авна гидж збвär джаньгьрта болхмн.

Сүл гурвн джилин эргцд Советск правительств, Америкин Соединенн Штатсин болн Великобританя правительств-сүр атомн болн водородн селм сбрлгьиг уурулхин тускар кесг дакдж селвгән бглä. Со-

единенн Штатсин правительств, тер мет Великобританя правительств, ядерн селм сбрлгьиг оньдннд уурулхин тускар эс збвшäрсн учрар, Советск Союзин халхас—тер сбрлгьиг эки авгтан цбн джигин болзгт, улгүрн, 2-3 джигин болзгт уурулхин гисн селвг бггдлä. Эн төрär СССР-н орулдж бгсн селвгүдт сбрлгьиг уурулгьнд нарт делкän шуулж-хäläвр кергтä гидж келгдджанä.

Тер бийнх, ядерн селм сбрлгьиг нам цаг зуур чигн дун угагьар, хооран сал уга хагьлхин тускар ода күртл збвшäрдж чалсн угавдн.

Атомн болн водородн селм делгү уурулхиг эклхин тлäl гүдждлртär гардвр кедж, терүгäрн тегäд күмн-äмтиг кулгч атомн дääнä ääмшгäs мөнхкинд гетлгьин хаалгьд түрүн ишкдл кехин эркл Советск Союзд атомн болн водородн цуг зүсн селм сбрлгьиг уурулхин тускар Советск Социалистическ Республиксин Союзин Деед Совет тогтавр авб.

СССР-н Деед Советин токтавр күцäдж, эврäнийн халхас атомн болн водородн ямаран чигн селм сбрлгьиг 1958 джилин мартин 31-с авн уурулх шиндвр Советск правительств авб.

Эн ишкдлүр негдхцхтн гидж Америкин Соединенн Штатсин правительствүр, тер мет Великобританя правительствүр Советск правительств дуудвр кев.

Кемрджән, бдгä цагт ядерн селмтä орн-нутгуд СССР-н эн селвгиг дбнхнхлä, тегäд эврäнийн халхас бас сбрлгьиг цааранлан келгән уурх шиндвр авхла, тер цагт цуг нарт делкän олн-äмтиг икär уумулджäх төр, аш сүүлднх хагьлгьд, госуларсгвс хоорндк йоста гидг иткмидж токталгьнур, төвкнүн бääлгь батралгьнур ик ишкдл уралан кегдч бääсмн.

Болв, кемрджән ядерн селмтä орн-нутгуд, Советск правительствин эн шиндврт хәрү бгл уга, урдк кевтнь удлхиг деерлкулäд, атомн болн водородн селм сбрлгьиг цааранднь кегьäд бääхлä, тер цагт, Советск Союз эврäнийн ääмшг уга бääлгьн теткьин эркл, ядерн селм сбрлгьиг уурулхин тускар бийдән авсн даалгьваран күцäl уга бääхäs талдан аргь уга болдж гарчана. Керг минь тийм болгха гидж Советск правительств седжжäхш.

Америкин Соединенн Штатсин правительств Советск Союзин седвәрлä збвшäрдж, негдж, ядерн селм сбрлгьиг мөнхкинд делгү уурулх аргь учрах гидж СССР-н правительств унн гол седклäри ицджәнä.

Атомн болн водородн селм түрун болдж гаргьчхасн, тер селмин элвг кбрньгтä мана хойр орн-нутг—СССР болн США—ядерн селм сбрлгьиг цаг тудäl уга уурулгьна арүн төрин селвәрчнч болсн болхла сән болх билä гидж Советск правительств тоолна.

Олн-äмтиг бдгä цагин ядерн селмин аюлас харслгьна хаалгьар түрун кесн эн ишкдл— атомн дääнä ääмшгäs олн-äмтиг күццнд гетлгь төр хагьлгьнур уралан йовлгьиг берк икär гингрүлхмн. Атомн болн водородн селм сбрлгьиг уурулгьн—нарт делкän политическ бääдлгч күццандь ясрулдж, нарт делкän хоорндк хагьлгьлд уга төрмүд күццхнн тлälä сән бääдл учрахиг кен бурушадж кедч.

Президентин зергäs, Советск правительствин деер келгдсн селвгуд Америкин Соединенн Штатсин правительствин халхас збвшäртл олхд ицхиг збвшärtи.

Унн седклäри күндлгч

Н. ХРУЩЕВ.

Америкин Соединенн Штатсин Президент Дуайт Д. Эйзенхауэрин Зергд.